

eerste aan de hartpunt). Geen galoprhythme, pulsus alternans of atrium-fibrillatie (meestal hebben lijdens aan angina pectoris een regelmatigen pols). Verder is gewenscht geen sterke vergrooing van het hart. Weinig waarde hechten zij aan de hoogte van den bloeddruk. Deze mag wisselen van normaal tot zeer hoog. Een lage systolische bloeddruk (90—110) maant tot voorzichtigheid, wegens kans op kransslagaderthrombose (hartspierinfarct).

A. K. J. DE HAAS.

Zwavelverbindingen als ontgiftende middelen bij arsenicumvergiftingen. — In het *Dermatolog. Zeitschrift*, Band. XLVI, Hft. I, 1925, bldz. 1 beschrijft E. BRILL een geval van salvarsaan-dermatitis, dat door intraveneuse toediening van Na-thiosulfaat ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$) niet verbeterd kon worden.

Amerikaansche schrijvers, zooals MITCHELL e.a., hebben meermalen de aandacht gevestigd op het feit, dat zwavelverbindingen, waaronder $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ dan wel een der voornaamste is, veelal een genezenden invloed op arsenicumdermatitides tengevolge van salvarsantoediening hebben.

Referent bemerkte enkele malen een duidelijke vermindering der pijn bij het inspuiten van 10 pCt. natriumthiosulfaatoplossing in het weefsel van den arm, wanneer een infiltraat van neo-salvarsaan naast de ader ontstaan was. BRILL kon bovengenoemden genezenden invloed op de huidontsteking niet bevestigen, misschien omdat in het door hem vermelde geval een zeer sterke arsenicumvergiftiging in het spel was.

Wel bemerkte hij een gunstigen invloed van colloïdale zwavel in den vorm van „Sufrogel” (HEYDEN) op de begeleidende arsenicumneuritis. Hij vat dit op als een bijzonderen vorm van „Reiztherapie” en *niet* als een gevolg van een eventueele scheikundige binding van de zwavel aan het arsenicum.

J. H. BROERS.

Voedsel van muggenlarven. — Men kan muggenlarven verdelgen door ze hun voedsel te onthouden. Indien dit gemakkelijker en voor minder geld geschieden kan dan het dooden der larven door petroleum, paraffine, enz., dan zou een nauwkeuriger kennis van het voedsel der larven van veel practisch nut zijn. Wanneer ten minste bleek, dat die dieren eenigszins kieskeurig zijn en niet van alles eten en het inderdaad gemakkelijker is de microfauna en flora te dooden, die hun tot voedsel strekt, dan henzelve te vernietigen. Op grond van deze overweging heeft RUDOLFS (*New Jersey Agricult. Exp. Stat. Dept. of Entom. Journ.* Series no. 228) een onderzoek naar dit voedsel gedaan bij larven van onderscheiden muggensoorten, gevonden in water van verschillende scheikundige en biologische samenstelling. Zelfs in water met zeer van de overige monsters afwijkende samenstelling werden nog flagellaten (*Euglena*) en muggenlarven, die zij opaten (*Aedes sayi*) gevonden. Toch meent de schrijver, dat er wel een practische kant aan dit vraagstuk zit. Ref. zou dit niet gaarne willen ontkennen, maar wil toch er op wijzen, dat dergelijke onderzoekingen hier te lande met het oog op *An. maculipennis* ondernomen, aantoonden, dat de larve dezer mug, zich aan een zóó

groote verscheidenheid van voedsel kan aanpassen, dat hem de voorstelling, die de schrijver zich van een toekomstigen strijd tegen de larven maakt, wel wat al te eenvoudig toeschijnt.

SWELLENGREBEL.

Bescherming van pas-geborenen tegen tuberculose door het B. C. G.-vaccin. — In de *Annales de l'Institut PASTEUR*, Bd. 40, bldz. 89, geven CALMETTE, GUÉRIN, NÈGRE en BOQUET een uitvoerig overzicht over hun onderzoekingen verricht met het B. C. G.-vaccin 1). Deze tuberkelbacillen, die gegroeid zijn op ossengal en geen tuberkels meer verwekken, geven, zoolang zij in het lymphklier-systeem van een individu aanwezig zijn, een bescherming tegen besmetting met virulente tuberkelbacillen. Proeven op pas geboren kalveren en apen in onbesmet gebied 2) hebben getoond, dat bij deze dieren de enting geen enkel schadelijk gevolg heeft en dat zij alle bescherming ondervinden tegen een besmetting met tuberkel-bacillen, waaraan de contrôle-dieren stierven. Daar de vaccinatie van personen, die reeds besmet zijn, groote gevaren zou kunnen medebrengen, komen in onze streken alleen de pas geboren en voor deze behandeling in aanmerking. Proeven over vaccinatie van volwassenen worden gedaan bij coloniale troepen uit onbesmet gebied, die naar Frankrijk komen. Op 1 Januari 1926 waren in Frankrijk 5183 zuigelingen geënt, waarvan 1317 reeds zes tot achttien maanden geleden; de meeste waren kinderen, die geboren waren in een besmette omgeving. De gemiddelde sterfte aan tuberculose van kinderen van nul tot één jaar, die in besmette omgeving leven, bedraagt in Frankrijk op zijn minst 25 pCt., terwijl deze bij de geënte kinderen minder dan 2 pCt. 3) bedraagt. De enting geschiedt door drie maal gedurende de eerste tien levensdagen 10 mgr. van het vaccin per os te geven; schadelijke gevolgen hiervan zijn nooit waargenomen. De vaccinatie door onderhuidsche inspuiting, die bij dieren wordt toegepast, gaf bij menschen een enkele maal een koud absces, dat echter steeds na punctie volkomen genas. Met het oog hierop wordt echter steeds de orale methode toegepast. De enkele sterfgevallen aan tuberculose na de enting zijn misschien te wijten aan een massale besmetting gedurende de eerste dagen na de vaccinatie, wanneer er nog geen beschermende werking bestaat, of mogelijk door een placentaire besmetting met filtrabele vormen van den tuberkel-bacil, zooals deze bij caviae is aangetoond. Het is daarom noodig om ondanks de enting vooral in de eerste weken de besmettingskansen zoo gering mogelijk te maken. Herenting na één en twee jaren wordt eveneens goed verdragen, zoodat het mogelijk is met het B. C. G.-vaccin de kinderen te beschermen tegen de zoo gevaarlijke besmetting in de eerste levensjaren.

A. CHARLOTTE RUYS.

1) Bacille CALMETTE-GUÉRIN.

2) Zie *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, 1925, II, bldz. 2126.

3) Daar het vrij kleine cijfers over periodes van verschillend langen duur betreft, is een afgerond gegeven nog niet te verkrijgen.